

Julkaisuarkistojen metadatatprosessi Kansalliskirjastossa

Julkaisuarkistojen asiantuntijaryhmä 31.3.2022

Satu Niininen / Kansalliskirjasto

Pähkinäkuoressa

- Kansalliskirjaston kulttuuriaineistolain mukainen tehtävä: kotimaisen julkaisutuotannon tallettaminen, käyttöön asettaminen, pitkäaikaissäilyttäminen
- Tavoitteena on elektronisten vapaakappaleaineistojen (mm. julkaisuarkistojen sisällöt) tallentaminen ja liittäminen osaksi kansalliskokoelmaa
- Julkaisuihin liittyvän metadatan hyödyntäminen kansalliskokoelman kuvailutietojen tuottamisessa (Dublin Core/ONIX/DDEX–MARC21-konversiot)

Miksi muunnos?

- **Yhdenmukaisuus:** vapaakappaleisiin liittyvää metadataa saadaan useissa formaateissa, toiminnan pitkän aikajänteen takia tarvitaan mahdollisimman yhtenäistä metadataa
- **Kokoelmanhallinta ja kulttuuriaineistolain valvonta:** metadata tarvitaan formaatissa, jota Kansalliskirjaston kokoelmaluettelo ja kuvailuympäristö pystyvät käsittelemään (toistaiseksi MARC21)

Miten edetään

- Julkaisuarkistot laaja kokonaisuus, jota ei saada haukattua kerralla
- Eteneminen aineistotyyppi kerrallaan
 - Muunnoksen laajentaminen aineistotyypeittäin: monografiat, opinnäytetyöt, artikkelit, muut tekstiaineistot jne.
- Ensimmäisenä 2016 jälkeen julkaistut ISBN-tunnukselliset julkaisut
 - ISBN helpottaa tietueiden yhdistämistä Melindassa
 - Metadatasuosituksen myötä metadata yhtenäisempää
 - Ensimmäinen askel, tästä opittuja läksyjä voidaan hyödyntää muiden aineistotyyppien muunnoksissa
 - Mikä aineistokokonaisuus seuraavaksi?

Etenemisestä lisää

- Muunnos ei vielä ole tuotannossa
 - Metadatakonversion osuus hyvällä mallilla
 - Aineistojen ja metadatan käsittelyputki etenemässä testaukseen
- Muunnetut tietueet viedään Melindaan, jossa ne ovat myös muiden organisaatioiden hyödynnettävissä

Metadata laatu ja yhdenmukaisuus

- Julkaisuarkistojen tuottama metadata on kattavaa ja laadukasta
- Metadatasuosituksen noudattaminen tärkeää
 - Suosituksesta poikkeavat ratkaisut mutkistavat lähtödatan käsittelyä → prosessi hidastuu
- Laajuus: julkaisun identifiointi, tunnisteet
- Syöttölomakkeen ja rajapintaintegraatioiden kautta tulevan metadatan yhteismitallisuus?

www.kansalliskirjasto.fi

Satu Niininen

Tietoasiantuntija

satu.niininen@helsinki.fi